

B9-0278/2022

13.5.2022

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Tarybos ir Komisijos pareiškimų

pagal Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį

Rusijos karo Ukrainoje socialinės ir ekonominės pasekmės ES. ES pajėgumo
veikti stiprinimas
(2022/2653(RSP))

**Iratxe García Pérez, Pedro Marques, Biljana Borzan, Rovana Plumb,
Jonás Fernández, Agnes Jongerius, Eider Gardiazabal Rubial, Aurore
Lalucq**
S&D frakcijos vardu

**Europos Parlamento rezoliucija „Rusijos karo Ukrainoje socialinių ir ekonominių pasekmių ES. ES pajėgumo veikti stiprinimas“
(2022/2653(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Rusijos ir Ukrainos,
  - atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybos 2022 m. kovo 25 d. išvadas,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi Rusijos invazija į Ukrainą sukėlė didelę humanitarinę krizę, kuri daro poveikį milijonams žmonių, kuri taip pat gali sukelti rimtą ekonominį sukrėtimą ES, kurio trukmė ir mastas neaiškūs; kadangi rimčiausios karo Ukrainoje pasekmės yra prarastos gyvybės ir humanitarinė krizė, susijusi su dideliu apsuptų ir perkeltųjų asmenų skaičiumi; kadangi ES priėmė daugiau nei keturis milijonus pabėgėlių iš Ukrainos;
- B. kadangi dėl karo sukeltos krizės atsiranda neigiamo poveikio ekonomikos augimui rizika, be kita ko, dėl neigiamų pasekmių finansų rinkoms, didėjančio spaudimo energijos kainoms, nuolatinių kliūčių tiekimo grandinei ir poveikio pasitikėjimui; kadangi ekonominės aplinkybės kartu su sankcijų ir migracijos srautų pasekmėmis turės rimtą poveikį socialinei padėčiai, *inter alia*, ES darbo rinkoms ir jos piliečių gyvenimo sąlygoms;
- C. kadangi didėjanti infliacija ir ypač spartus maisto ir energijos kainų augimas visoje ES daro poveikį pažeidžiamiausioms gyventojų grupėms, dėl jo didėja skirtumai ir skurdas bei energijos nepritekliai; kadangi prognozuojama, kad darbo užmokestis nedidės taip greitai kaip infliacija, todėl darbuotojai gali prarasti perkamąją galią, o jų gyvenimo sąlygos per artimiausius keletą mėnesių gali pablogėti; kadangi dėl šios priežasties taip pat bus daromas didesnis spaudimas socialinės politikos pajėgumams, taip pat automatiniam stabilizavimo mechanizmom, pvz., laikinai paramai, kuria siekiama sumažinti nedarbo riziką ekstremaliosios padėties atveju (SURE);
- D. kadangi, remiantis Tarptautinio valiutos fondo (TVF) 2022 m. balandžio mėn. pasauline ekonomine prognoze, numatoma, kad pasaulinis ekonomikos augimas nuo 6,1 proc., numatyto 2021 m., sumažės iki 3,6 proc. 2022 ir 2023 m., o tai yra 0,8 ir 0,2 procentinio punkto mažiau, palyginti su sausio mėn. pateiktomis prognozėmis 2022 ir 2023 m.; kadangi numatoma, kad ekonomikos augimas euro zonoje nuo 5,3 proc., numatyto 2021 m., sumažės iki 2,8 proc. 2022 m. ir 2,3 proc. 2023 m.;
- E. kadangi TVF daro išvadą, kad plačiai paplitusios darbo išlaikymo schemos reiškė, kad nedarbo lygis euro zonoje buvo 2,5 procentinio punkto mažesnis, nei būtų buvęs, jei nebūtų imtasi jokių intervencinių priemonių, todėl buvo išsaugota apytiksliai 4 mln.

darbo vietų¹; kadangi Eurostatas tikisi, kad 2022 m. balandžio mėn. infliacija euro zonoje pasieks 7,5 proc., palyginti su 7,4 proc. 2022 m. kovo mėn.²;

- F. kadangi Europa susiduria su naujais uždaviniais, pvz., didėja kartų nelygė, mažėja socialinės, sveikatos, ekonominės ir aplinkosaugos galimybės ir ištekliai, didėja teritoriniai skirtumai ir nevienodos galimybės naudotis pagrindinėmis socialinėmis ir sveikatos paslaugomis, darbo ir verslo galimybėmis bei socialine infrastruktūra; kadangi 2020 m. 96,5 mln. ES gyventojų grėsė skurdo ar socialinės atskirties rizika, o tai yra 21,9 proc. ES gyventojų; kadangi nelygės mažinimas yra bendra ES ir valstybių narių atsakomybė; kadangi turėtume šalinti pagrindines ilgalaikių ekonominių ir socialinių skirtumų priežastis;
- G. kadangi per 2008 m. krizę išmokome, kad vien pinigų politika negali padėti užtikrinti tinkamo atsigavimo po krizės ir kad reikalingas bendras Europos požiūris; kadangi tą krizę sukėlė pasauliniu lygmeniu susidaręs disbalansas, o mažas darbo užmokestis ir didėjanti nelygė turėjo didelės įtakos 2008 m. kilusiam ekonominiam krachui; kadangi dėl šios priežasties turime šalinti pagrindines ilgalaikių ekonominių ir socialinių skirtumų priežastis; kadangi karu negali būti pateisinama bet kokia reguliavimo panaikinimo darbotvarkė, kuri daro poveikį darbuotojų teisėms ir socialinei apsaugai arba griežtų taupymo priemonių grąžinimui;
- H. kadangi Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų plane nustatytas ES tikslas sumažinti asmenų, kuriems gresia skurdo ar socialinės atskirties rizika, skaičių ne mažiau kaip 15 mln. ir patvirtinti įvairūs pasiūlymai, kuriais siekiama šį tikslą pasiekti iki 2030 m.; kadangi iš iki pandemijos atliktų TVF skaičiavimų matyti, kad per artimiausius 10 metų keturiose didžiausiose euro zonos šalyse turėtų būti sukurta apytiksliai 5 mln. darbo vietų; kadangi dėl pandemijos šį skaičių reikia sumažinti beveik 1,5 mln., nes daugiausia darbo vietų bus prarasta žemos kvalifikacijos sektoriuose, o ateityje paaiškės, kokį poveikį naujais krizė turės šiems rodikliams; kadangi dabartinėmis aplinkybėmis tikslą pasiekti bus dar sunkiau, atsižvelgiant į numatomą didėjantį skurdą ir nedarbą per artimiausius mėnesius; kadangi socialinės apsaugos sistemos patiria didelę įtampą, bandydamos sušvelninti socialinę krizės poveikį, suteikti paramą pabėgėliams ir visiems užtikrinti deramas gyvenimo sąlygas bei galimybę naudotis pagrindinėmis paslaugomis, tokiomis kaip sveikatos priežiūra, švietimas ir būstas;
- I. kadangi, remiantis Tarptautinės energetikos agentūros skaičiavimais, laikinos fiskalinės priemonės dėl nenumatyto papildomo pelno galėtų sudaryti 200 mln. EUR, kuriuos būtų galima panaudoti 2022 m. viešosioms pajamoms siekiant kompensuoti padidėjusias energijos sąskaitas³; kadangi valstybės narės nenumatytam papildomam pelnui gali nustatyti laikinas mokestines priemones, remdamosi 2022 m. kovo mėn. Komisijos pateiktomis rekomendacijomis⁴;

¹ <https://www.imf.org/en/News/Articles/2022/03/30/cf-europe-job-retention-schemes-contained-unemployment>

² https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Inflation_in_the_euro_area

³ <https://www.iea.org/reports/a-10-point-plan-to-reduce-the-european-unions-reliance-on-russian-natural-gas>

⁴ 2022 m. kovo 8 d. Komisijos komunikatas „REPowerEU“: bendri Europos veiksmai įperkamesnei energijai bei saugesnei ir tvaresnei energetikai užtikrinti“ (COM(2022)0108).

Bendrosios pastabos

1. pakartoja, kad kuo griežčiausiai smerkia neteisėtą, neišprovokuotą ir nepateisinamą Rusijos Federacijos karinę agresiją prieš Ukrainą ir įsiveržimą į jos teritoriją, taip pat Baltarusijos dalyvavimą vykdant šiuos veiksmus;
2. pažymi, kad dabartinis karas prieš Ukrainą padidino ir taip jau rimtą energijos kainų krizę visoje Europoje; primena, kad dabartinės didelės dujų ir elektros energijos kainos daro nevienodą poveikį daugumai valstybių narių, kuris skiriasi ir laiko požiūriu, ir kad dėl dabartinio kainų šuolio reikia imtis skubių intervencinių priemonių, siekiant nustatyti, išvengti ir užkirsti kelią socialinėms ir ekonominėms pasekmėms imantis koordinuoto ekonominės ir socialinės politikos atsako;
3. ragina Komisiją ir Tarybą būti pasirengusioms imtis visų veiksmų ir ryžtingai, vieningai ir greitai bei solidariai reaguoti kovojant su šia nauja rimta krize; pažymi, kad ryžtingas, koordinuotas ir solidarus Europos atsakas yra labai svarbus siekiant riboti krizės plitimą ir šiuo tikslu reikia nustatyti ir sušvelninti ekonomines ir socialines pasekmes bei užkirsti joms kelią, todėl Europos piliečiai turi tęsti veiksmus, kurių buvo imtasi Rusijos atžvilgiu, ir imtis kitų veiksmų, siekiant padėti Ukrainai gintis; ragina ES institucijas suteikti Ukrainai ES kandidatės statusą laikantis Europos Sąjungos sutarties 49 straipsnio ir remiantis jos laimėjimais;
4. reiškia visapusišką paramą Ukrainai ir jos žmonėms; pažymi esanti įsipareigojusi skirti papildomus penkis sankcijų paketus Rusijai, kurie papildytų Europos Vadovų Tarybos jau nustatytas sankcijas; ragina valstybes nares skubiai patvirtinti šeštąjį sankcijų paketą, įskaitant Komisijos pasiūlytą Rusijos naftos importo draudimą; dar kartą ragina nedelsiant taikyti visapusišką embargą naftos, anglies, branduolinio kuro ir dujų importui iš Rusijos ir visiškai atsisakyti tęsti „Nord Stream 1“ ir „Nord Stream 2“ projektus;

Koordinuotas ekonominės ir socialinės krizės sprendimas

5. yra įsitikinęs, kad veiksmingas atsakas apima paramą namų ūkiams ir perkamosios galios ir užimtumo išlaikymą, taip pat tolesnį spartų Europos žaliojo kurso įgyvendinimą ir teisingą ir žaliąją pertvarką bei Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų plano stiprinimą;
6. pakartoja Komisijos vertinimą, kad skaitmeninės transformacijos, žaliosios ir teisingos pertvarkos bei socialinio atsigavimo iššūkiams įveikti reikia papildomų metinių viešųjų investicijų, skaičiuojamų triženkliais milijardais; todėl pažymi, kad dar daugelį metų ateityje ES reikės stabilizuoti didesnę investicijų lygį, įskaitant socialines ir aplinkos sąlygas, ir skatinti konvergenciją;
7. pripažįsta, kad padidėjusių energijos kainų poveikio namų ūkiams mažinimas bus labai svarbus stabdant skurdą; todėl ragina Komisiją imtis reikšmingų koordinuotų politinių ir finansinių veiksmų sukuriant dujoms taikomą kainų ribų mechanizmą, siekiant sumažinti su neįprastai didele dujų kaina susijusių išlaidų poveikį piliečiams ir įmonėms, kartu sprendžiant elektros energijos tinklų neigiamo poveikio problemą, ribojant energetikos ir finansų rinkos dalyvių spekuliacijų galimybes; taip pat pažymi, kad reikia imtis koordinuotų veiksmų siekiant atsieti elektros energijos kainą nuo dujų

kainos ir taip išvengti padėties, kurioje padidėjusios dujų kainos reikštų visišką bendros galutinės kainos padidėjimą;

8. ragina valstybes nares socialinių išlaidų srityje, įskaitant pajamų rėmimą, naudoti daugiau mokestinių pajamų, siekiant sumažinti didėjančių energijos kainų poveikį, ypač mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams, ir finansuoti viešąją politiką, siekiant padidinti energijos vartojimo efektyvumą ir plėsti atsinaujinančiuosius energijos išteklius; atkreipia dėmesį į vaidmenį, kurį ES pasiūlymas dėl nenumatyto papildomo pelno apmokestinimo gali turėti generuojant papildomas pajamas socialinėms išlaidoms;
9. perspėja, kad pradinis pasiūlymas dėl Socialinio klimato fondo buvo aiškiai nepakankamas atsižvelgiant tiek į jo tikslus, tiek į finansavimą, siekiant sumažinti energijos nepriteklių, ir kad dabartinėmis aplinkybėmis būtina skubiai priimti šią priemonę, kurios taikymo sritis ir finansavimas būtų didesni, taip apsaugant pažeidžiamus namų ūkius nuo energijos nepritekliaus, pasiūlant jiems pajamų rėmimą ir finansuojant jų žaliąją pertvarką pereinant prie švarios energijos;
10. atkreipia dėmesį į Europos semestro proceso svarbą koordinuojant specialią ekonominę, socialinę ir aplinkos politiką siekiant spręsti būsimus uždavinius, susijusius su Europos žaliojo kurso, JT darnaus vystymosi tikslu ir dvidešimties Europos socialinių teisių ramsčio principų politinių tikslų įgyvendinimu; šiomis aplinkybėmis ragina Komisiją savo konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose atsižvelgti, *inter alia*, į rekomendacijas dėl strateginio savarankiškumo, energetinės nepriklausomybės, socialinės lygybės ir teisingo apmokestinimo; ragina Komisiją įtraukti naujas socialines kovos su skurdu ir socialiniais skirtumais priemones, numatytas naujoje ekonomikos apžvalgoje; ragina Komisiją pateikti mechanizmą, kuris padėtų nustatyti ir šalinti socialinius skirtumus bei užkirsti jiems kelią ir kurį papildytų makroekonominio disbalanso procedūra;
11. palankiai vertina 2022 m. kovo 2 d. Komisijos komunikatą dėl 2023 m. fiskalinės politikos gairių (COM(2022)0085) ir raginimą toliau laikytis remiamojo pobūdžio fiskalinės politikos krypties, kad būtų pasirengta reaguoti į besikeičiančią ekonominę padėtį; tikisi, kad Komisija, reaguodama į ekonominius sukrėtimus ir padidėjusį skurdo lygį, pateiks fiskalinių priemonių rinkinį; šiomis aplinkybėmis taip pat tikisi, kad bendroji nukrypti leidžianti išlyga liks galioti tiek, kiek reikia;
12. pažymi, kad visuotinai tikimasi, kad artimiausiais mėnesiais ekonominė ir socialinė padėtis ES toliau blogės ir kad ji taps dar blogesnė artimiausią rudenį ir žiemą dėl dar didesnių energijos kainų, didesnio energijos suvartojimo šildymui, didesnės kitų prekių infliacijos, todėl atsiras sąlygos ekonomikos recesijai, taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad toliau reikėtų stebėti riziką sveikatai; mano, kad ES turėtų būti svarbu numatyti šią blogėjančią padėtį ir iki 2022 m. vasaros nustatyti politinę sistemą bei konkrečias iniciatyvas, tiesiogiai orientuotas į pažeidžiamiausių jos gyventojų grupių rėmimą;
13. ragina parengti laikiną Europos socialinio atsparumo paketą, kuriame būtų numatytas priemonių rinkinys ir ištekliai, reikalingi dabartinių nacionalinių ir Europos gerovės priemonių stiprinimui: ES masto politika dėl laikinai administruojamų energijos kainų kontrolės, laikinas nacionalinių nuomos indeksavimo schemų sustabdymas, socialinės

pagalbos priemonė, finansuojama solidarumo pagrindu laikinai apmokestinant perteklinį krizės metu gautą pelną kai kuriuose ekonomikos sektoriuose, siekiant suteikti greitą ir tiesioginę paramą pajamoms vykdant tikslingus pervedimus pažeidžiamiems namų ūkiams, tikslinga ir didesnė viešoji parama dabartinėms viešosioms ir privačiosioms priemonėms ir iniciatyvoms, skirtoms skurdžiausiems mūsų visuomenės nariams, kartu skiriant paramą iš „Europos socialinio fondo +“, paramos nuo energetinio nepritekliaus schemos (kurios bus įtrauktos kaip neatidėliotinos priemonės, ir skubus Socialinio klimato fondo patvirtinimas), taip pat SURE ir kitų paramos priemonių, skirtų socialinėms ir ekonominėms karo pasekmėms šalinti, tolesnio įgyvendinimo ir refinansavimo užtikrinimas;

14. ragina Komisiją surengti aukščiausio lygio susitikimą socialiniais klausimais, kuriame taip pat dalyvautų ES institucijos ir socialiniai partneriai, siekiant aptarti nepaprastosios padėties, su kuria susiduriame, uždavinius, įskaitant didėjančią infliaciją ir jos socialines pasekmes, visų pirma atsižvelgiant į gyvenimo sąlygas, sąžiningą turto paskirstymą įvairioms visuomenės grupėms ir deramą darbo užmokestį, ir dirbti siekiant atnaujinti Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų planą, dėl kurio susitarta 2021 m. gegužės 7 d. Porto mieste, siekiant užtikrinti, kad nustatyti tikslai būtų pasiekti iki to laiko, kai bus priimti papildomi pasiūlymai ir (arba) finansinės priemonės;
15. atkreipia dėmesį į tai, kad ateityje bus svarbūs sutrumpinto darbo laiko grafikai, kuriuos galima pradėti taikyti krizės metu ir kurie sudaro sąlygas struktūriniam ekonomikos ir žmoniškųjų išteklių prisitaikymui; ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl peržiūrėtos nuolatinės SURE priemonės, skirtos nacionalinėms nedarbo sistemoms remti;
16. ragina sukurti į SURE panašų mechanizmą, t. y. kompensacinių paskolų programą, siekiant pigiai finansuoti schemas, kuriomis būtų remiami valstybių narių veiksmai, susiję su pagalba namų ūkiams ir įmonėms, nes tai yra būtinas žingsnis formuojant Europos atsaką į krizę, visų pirma šalinant trumpalaikes pasekmes;
17. ragina Komisiją pateikti direktyvą dėl minimalių pajamų režimų sistemos, siekiant užtikrinti teisę į deramą gyvenimą ir panaikinti skurdą, taip pat spręsti adekvatumo ir aprėpties klausimus, įskaitant nekintamumo sąlygą, nes šioje srityje būtina veikti skubiai; mano, kad labai svarbu minimalių pajamų sistemą taikyti kiekvienam asmeniui Europoje, o pensijos turi padėti užtikrinti didesnes už skurdo ribą pajamas; be to, ragina patvirtinti išmokų kvalifikacijai įgyti sistemas, prieinamas kiekvienam suaugusiam asmeniui, norinčiam dalyvauti profesiniuose mokymuose arba įgyti tretinį išsilavinimą, kad būtų sumokėtos jų mokymosi ir esminių poreikių išlaidos;
18. primena, kad jaunimas ypač nukentėjo nuo COVID-19 krizės atsižvelgiant į užimtumą, išsilavinimą, mokymą ir psichinę gerovę; nerimauja, kad dabartinės Rusijos agresijos Ukrainoje sukeltos ekonominės pasekmės turės įtakos daugybės jaunų žmonių nedarbiui Europoje, o tai sukels ilgalaikes socialines ir ekonomines pasekmes;
19. perspėja, kad būsto rinkai Europoje bus daromas dar didesnis spaudimas atsižvelgiant į poreikį apgyvendinti milijonus pabėgėlių; ragina Komisiją ir valstybes nares dirbti siekiant visiems asmenims užtikrinti galimybę gauti deramą būstą panaudojant nacionalinėse reformų programose numatytus nacionalinius įperkamo būsto planus, kartu pasirūpinant pakankamu tinkamų ir įperkamų socialinių būstų skaičiumi, taip pat

Europos kovos su benamyste platforma, visų pirma siekiant patenkinti trijų mažiausias pajamas gaunančių visuomenės grupių apgyvendinimo poreikius ir iki 2030 m. per pusę sumažinti būsto išlaidas, kurias patiria šios grupės, kurioms tenka pernelyg didelė našta;

20. pažymi, kad jei nebus įgyvendintos tinkamos papildomos apsaugos priemonės, dėl pabėgėlių srauto po karo Ukrainoje galėtų dar labiau pablogėti moterų ir vaikų, kuriems gresia skurdo ir socialinės atskirties rizika, arba asmenų, kuriems reikalinga kokybiška priežiūra ir socialinė apsauga, padėtis; ypač nerimauja dėl pabėgėlių vaikų padėties; ragina Komisiją ir valstybes nares savo pastangas orientuoti į Europos vaiko garantijų sistemos įgyvendinimą priimančiose šalyse užtikrinant iš Ukrainos bėgantiems vaikams vienodą prieigą prie nemokamų kokybiškų paslaugų, kuri suteikiama ir ES vaikams, taip pat skubiai padidinti Europos vaiko garantijų sistemos finansavimą, kad jai būtų skirtas ne mažesnis nei 20 mln. EUR biudžetas;
21. primena ES įsipareigojimą propaguoti, ginti ir įgyvendinti kiekvieno asmens ir kiekvienos moters bei mergaitės teisę visiškai kontroliuoti savo seksualumą ir galėtų laisvai bei atsakingai spręsti klausimus, susijusius su jų seksualinėmis ir reprodukcinėmis teisėmis, ir gyventi nepatiriant diskriminacijos, prievartos ir smurto dėl lyties; ragina valstybes nares nedelsiant uždrausti visų formų diskriminaciją prieš moteris dėl rasės, taip pat etninę segregaciją sveikatos priežiūros įstaigose, ir imtis veiksmingų priemonių, kad tam būtų užkirstas kelias, taip pat užtikrinti visuotines galimybes gauti kokybiškas lytinės ir reprodukcinės sveikatos priežiūros paslaugas be diskriminacijos, prievartos ir smurto bei spręsti jų žmogaus teisių pažeidimų problemą, spręsti teisinių teisių gynimo priemonių klausimą ir užkirsti jiems kelią; mano, kad visose valstybėse narėse turi būti užtikrinama galimybė nuo karo nusikaltimų nukentėjusioms moterims, kurios yra pabėgėlės ES, naudotis visomis sveikatos priežiūros paslaugomis;
22. atkreipia dėmesį į tai, kad per COVID-19 krizę paaiškėjo esminis migrantų darbuotojų indėlis remiant Europos ekonomiką; tačiau perspėja, kad labai dažnai migrantai darbuotojai susiduria su prastomis darbo ir gyvenimo sąlygomis, socialinės apsaugos nebuvimu, asociacijos laisvės ir darbuotojų teisių paneigimu, diskriminacija ir ksenofobija, taip pat nerimauja, kad iš Ukrainos atvykstantys pabėgėliai gali atsidurti tokioje pat padėtyje; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad jų integracija vyktų visapusiškai paisant teisės, lygybės ir nediskriminavimo; mano, kad reikia remti ES profesines sąjungas ir pilietinės visuomenės organizacijas, taip pat ir tuomet, kai jos imasi veiksmų, kad apsaugotų pabėgėlių pagrindines darbo ir socialines teises, organizuotų ir į profesines sąjungas suvienytų pabėgėlius darbuotojus ir juos įgalintų;
23. atkreipia dėmesį į tai, kad Europos psichikos sveikatos sistemos nėra pakankamai išvystytos, joms nuolat skiriama per mažai investicijų ir kad daugumai gyventojų sudėtinga gauti priežiūros paslaugas, o pabėgėlių ir kitų migrantų padėtis šiuo klausimu yra dar prastesnė; mano, kad bus labai svarbu gerokai padidinti finansavimą klinikinėms psichikos sveikatos paslaugoms, siekiant remti traumas besigydančius pabėgėlius, įskaitant neklinikinius metodus, taikomus kartu su mokyklomis, bendruomenės organizacijomis ir kitais subjektais;

ES pajėgumo veikti stiprinimas

24. atkreipia dėmesį į tai, kad Europai reaguojant į COVID-19 krizę, Europos piliečiai jautė, kad ES juos saugo ir atveria naujas galimybes, visų pirma sukurdamą SURE programą ir iniciatyvą „NextGenerationEU“ (NGEU); pažymi, kad nei NGEU fondo Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės komponentas, nei dabartinėje 2021–2027 m. daugiamečioje finansinėje programoje (DFP) numatyta lankstumo nuostata nėra pakankami dėl karo Ukrainoje atsiradusiems poreikiams patenkinti; primena, kad šios priemonės nebuvo skirtos naujiems iššūkiams, atsižvelgiant į jų mastą, kylantiems dėl Rusijos agresijos ir invazijos, spręsti ir sykiu išlaikyti investicijas į ES programas ir politiką, įskaitant svarbius prioritetus, pvz., teisingą, žaliąją ir skaitmeninę pertvarką;
25. ragina Komisiją optimaliai panaudoti dabartines finansavimo galimybes, lankstumo ir kitas nuostatas, išdėstytas DFP reglamente ir Finansiniame reglamente; tačiau yra įsitikinęs, kad ES biudžete reikia numatyti papildomas lankstumo nuostatas, kad būtų galima reaguoti į nenumatytus ir skubius poreikius; ragina Komisiją atlikti išsamią dabartinės DFP veikimo peržiūrą ir pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl išsamios DFP peržiūros ir padaryti tai kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per pirmąjį 2023 m. ketvirtį; tikisi, kad atliekant tokią peržiūrą bus atsižvelgta į ilgalaikius karo Ukrainoje padarinius;
26. primena, kad yra pasirengęs sutelkti visas prieinamas Sąjungos biudžeto priemones, siekiant suteikti kuo tvirtesnę finansinę paramą dėl karo Ukrainoje bėgantiems žmonėms ir primygtinai prašo, kad toks sutelkimas nepakenktų esamoms programoms ir veiksams; visų pirma atkreipia dėmesį į poreikį padidinti atitinkamų ES biudžeto antraštinių dalių lūbas, kad būtų atsižvelgta į su pabėgėlių krize susijusius poreikius;
27. ragina sukurti naują specialų Europos fondą, skirtą finansuoti tarpvalstybinę energetikos infrastruktūrą ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą, ryžtingiau įgyvendinti Europos žaliąjį kursą, žiedinę ekonomiką ir darnų vystymąsi, taip apsaugant Europos savarankiškumą ir kokybiškas viešąsias paslaugas per artimiausius dešimtmečius; primygtinai reikalauja, kad bet koks toks naujas fondas būtų įsteigtas pagal įprastą teisėkūros procedūrą, administruojamas visapusiškai prižiūrint Parlamentui ir tiesiogiai valdomas Komisijos; pabrėžia, kad bendra jo suma turėtų būti nustatyta remiantis aiškiai išlaidų ir investicijų trūkumo įvertinimu ir turėtų apimti dotacijas;
28. ragina Komisiją nustatyti papildomus nepaskirstytus išteklius, visų pirma likusius įgyvendinus ankstesnes programas, kuriuos būtų galima sutelkti Ukrainai remti ir karo padariniams šalinti; primena, kad Parlamentas tikisi, jog Komisija pasiūlys ne tik sukurti programą ir skirti atitinkamą finansavimą pertvarkai ir energetiniam savarankiškumui, bet ir kompensuoti padidėjusias energijos kainas žmonėms ir įmonėms pagal jos naują programą „REPowerEU“;
29. ragina išlaidas, finansuojamas Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo fondo paskolomis, taip pat socialines išlaidas, kurios patiriamos dėl šios naujos krizės, ES fiskalinėje sistemoje vertinti taip pat, kaip tai daroma Europos strateginių investicijų fondo išlaidų atveju pagal Komisijos komunikatą dėl lankstumo, siekiant užtikrinti optimalų poveikį ES ekonomikos gaivinimui;
30. naudojasi galimybe, atsižvelgiant į pasaulines geopolitines problemas, pvz., COVID-19

pandemiją ir Rusijos invaziją į Ukrainą, permąstyti ES ekonomikos valdymą, kad būtų padidintas jos atsparumas sukrėtimams ir krizėms, taip pat stiprinti socialinį aspektą; ragina Komisiją peržiūrėti bendrą Europos fiskalinę struktūrą, remtis NGEU principais, kad būtų sudarytos sąlygos papildomoms pastangoms, kurias reikia finansuoti, visų pirma atsižvelgiant į energiją, gynybą ir pabėgėlių priėmimą; ragina užtikrinti nuolatinius fiskalinius pajėgumus, kurie būtų naudojami kaip makroekonominio stabilizavimo priemonė, ir išlaikyti didesnę investicijų lygį, visų pirma siekiant spręsti su klimatu ir skaitmenine pertvarka ir socialine pažanga susijusius klausimus;

31. ragina Komisiją greitai atlikti ES ekonomikos valdymo sistemos peržiūrą atsižvelgiant į milžiniškų investicijų poreikius; šiomis aplinkybėmis ragina nustatyti aukštinę viešųjų investicijų taisyklę, siekiant apsaugoti fiskalinę laisvę ir investicijas, susijusias su ES politikos prioritetais, pvz., teisinga, žaliaja ir skaitmenine pertvarka;
32. pažymi, kad tuo pat metu yra būtini papildomi nauji ES nuosavi ištekliai siekiant užtikrinti ilgalaikį tvarų ES biudžeto finansavimą ir išvengti, kad nauji ES prioritetai nebūtų finansuojami pakenkiant dabartinėms ES programoms ir politikai; atkreipia dėmesį į tai, kad ES užmojai turės būti platesni ir net viršyti nuosavų išteklių veiksmų planą, dėl kurio susitarta 2020 m. gruodžio mėn.; pakartoja savo reikalavimą be reikalo nedelsiant ir ne vėliau kaip iki 2023 m. nustatyti finansinių sandorių mokesčių ir nuosavus išteklius, susietus su įmonių sektoriumi;
33. ragina valstybes nares nustatyti mokesčius nenumatytam papildomam pelnui, šiuo tikslu taikant didesnius mokesčių tarifus stambių tarptautinių įmonių, visų pirma veikiančių energetikos sektoriuje, nenumatytam papildomam pelnui; laikosi nuomonės, kad tokie mokesčiai taip pat galėtų būti orientuoti į padidėjusią įmonių, kurių akcijomis prekiaujama biržoje ir kurios veikia vidaus rinkoje, rinkos vertę; ragina valstybes nares, kai tinkama, koordinuoti nenumatyto papildomo pelno apmokestinimo schemų struktūrą ir Komisijos pasiūlyme dėl teisėkūros procedūra priimamo akto apsvaistyti išsamios ES sistemos pridėtinę vertę;
34. atkreipia dėmesį į tai, kad laikinas solidarumo grynojo turto mokestis, taikomas turtingiausiems namų ūkiams nacionaliniu lygmeniu, galėtų būti naudingas per dabartinę krizę kaip priemonė, padedanti surinkti viešąsias lėšas, kurios paskui skiriamos krizės padariniams šalinti ir namų ūkiams ir MVĮ padėti; ragina Komisiją išnagrinėti įvairias grynojo turto apmokestinimo galimybes;
35. atkreipia dėmesį į tai, kad būtina skubiai įgyvendinti EBPO 2 ramsčio susitarimą dėl būtinojo veiksmingo apmokestinimo, įskaitant 1 ramsčio įgyvendinimą, kuris yra orientuotas į sąžiningesnį pelno ir mokesčių teisių paskirstymą šalyse atsižvelgiant į didžiausias tarptautines įmones, įskaitant veikiančias skaitmeniniame sektoriuje; atkreipia dėmesį į tai, kad nuosaviems ištekliams skirtos pajamos, gautos iš 1 ramsčio, galėtų sugeneruoti 2,5–4 mlrd. EUR, kurie paskui bus skirti ES biudžetui finansuoti⁵;
36. pakartoja, kad būtina skubiai kovoti su mokesčių slėpimu ir vengimu, ir agresyviu mokesčių planavimu šiuo tikslu tęsiant reformas, įskaitant įmonių apmokestinimo grupės parengtame elgesio kodekse pasiūlytas reformas, laikantis Parlamento

⁵ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2021-005563-ASW_LT.html

rekomendacijų;

37. ragina sukurti ES turto registrą, kuriame valdžios institucijos galėtų naudotis centralizuota prieiga prie informacijos apie didelės vertės turto ir prekių savininkus visoje ES ir taip veiksmingai pažaboti pastangas apeiti tikslingas finansines sankcijas, taip pat kovoti su pinigų plovimu ir mokesčių slėpimu ir vengimu;

o

o o

38. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.